

Tervetuloa Opetushallituksen hankeiltapäiväkahveille Teamsissä ti 23.9.2025 klo 14.30-15.30!

Tarjolla tukea kaksikielisen opetuksen
valtionavustushankkeiden toteuttamiseen ja
hallintaan ja tietenkin kahvi- tai teeseuraa.

Ilmoittauduthan perjantaihin 19.9.2025 mennessä
Annamari Kajastolle, annamari.kajasto@oph.fi

Linkki Teamsiin
Liity kokoukseen nyt

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kaksikielisen opetuksen hankeiltapäiväkahvit

23.9.2025 klo 14.30-15.30
Teams

Annamari Kajasto

Turvallisemman tilan periaatteet hankeilapäiväkahveilla, OPH

- **Kuuntele ja opi.** Ota vastaan uudet aiheet ja näkökulmat ennakkoluulottomasti. Suhtaudu asioihin ja tilanteisiin mahdollisuutena oppia uutta ja kehittyä.
- **Anna tilaa.** Tunnista, millaisessa roolissa ja asemassa olet eri tilanteissa. Ole aktiivisesti läsnä ja mahdollista omalla toiminnallasi myös muiden osallistuminen.
- **Ole kunnioittava ja asiallinen.** Kunnioitusta voi ilmaista asiallisella uteliaisuudella. Jos et ymmärrä jotain toista osallistujaa, voit esittää avoimia ja ei-arvottavia kysymyksiä.
- **Ole vastuussa omasta toiminnastasi ja käytöksestäsi.** Ole tietoinen, että toiminnallasi on vaikutus toisiin ihmisiin hyvistä aikomuksistasi huolimatta.

Principerna för tryggare rum under eftermiddagskaffe-evenemanget, UBS

- **Lyssna och lär dig.** Var öppen för nya ämnen och perspektiv. Se saker och situationer som möjligheter att lära dig nya saker och växa.
- **Ge rum.** Var medveten om vilken roll och position du har i olika situationer. Var aktivt närvarande och gör det möjligt för andra att delta genom dina egna handlingar.
- **Var respektfull och saklig.** Respekt kan uttryckas genom genuin nyfikenhet. Om du inte förstår något som en annan deltagare säger kan du ställa öppna frågor utan att döma.
- **Ta ansvar för din egen aktivitet och ditt eget uppförande.** Var medveten om att dina handlingar påverkar andra människor, oavsett dina goda intentioner.

Sisältö

- Kahvi- tai teeseuraa etänä
- Tukea kaksikielisen opetuksen valtionavustushankkeiden toteuttamiseen ja hallintaan
- Kaksari-verkoston tervehdys ja viisi vinkkiä hanketyöhön
- Kysymyksiä ja keskustelua

Opetushallituksen tukea hankkeiden toteuttamiseen ja hallintaan

- Kaksikielisen opetuksen kehittämistiimi
 - Varhaiskasvatus ja esiopetus: Kati Costiander ja Heidi Sairanen
 - Perusopetus: Annamari Kajasto, Irja Seilola (kotoperäiset kielet)
 - Ruotsinkielinen perusopetus: Yvonne Nummela
 - sähköpostiosoitteent muotoa etunimi.sukunimi(at)oph.fi
- Kaksari-verkoston toiminnan tukeminen ja yhteistyö koordinaattorin kanssa
- Kaksikielisen opetuksen va-hankkeiden tukikahvit (2-4 krt lukuvuodessa), uutta
 - ti 23.9.2025 klo 14.30-15.30, Teams [Liity kokoukseen nyt](#)
 - seuraava tammikuussa 2026?

Olkaa yhteydessä meihin!

Hankeavustukset kaksikielisen opetuksen järjestämiseen ja kielikylpytoimintaan

- Avustuksia jaettu keväästä 2016 alkaen yhteensä kymmenenä vuotena peräkkäin
 - vuosittain 842 000 euroa, poikkeus 2024: 1,3 miljoonaa
 - vuodesta 2026 ei vielä tietoa
- 2025 [Hankeavustukset kaksikielisen ja kielikylpyopetuksen järjestämiseen 2025](#)
 - 33 hakemusta, hyväksyttiin 28
 - haettu summa 1 883 786 euroa
 - Omavastuu 10 %
- Kansallisen kaksikielisen opetuksen verkoston koordinaation avustus
 - 2022 alkaen
 - Helsinki 2022-2025
 - li 01/2026 alkaen

Hankkeissa on tehty **erinomaista työtä**. Kiitos kaikille vuosien 2022 ja 2023 hankkeiden loppuselvityksistä! Kehitetyt materiaalit ym. löytyvät sivustolta <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kaksikielinen-opetus>

Kaksikielinen opetus oph.fi-sivuilla, sivuja päivitetty

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kaksikielinen-opetus>

Tällä sivulla

Mitä on kaksikielinen opetus
perusopetuksessa? >

Kaksikielisen opetuksen eri lajit >

Määräys kielikylpy- tai kohdekielen
hallinnan osoittamisesta >

Arviointi kaksikielisessä opetuksessa >

Koulut ja päiväkodit, kielikylpy- ja
kaksikielinen opetus >

Koulut, englanninkielinen opetus jne. >

Materiaaleja, varhaiskasvatus ja
esiopetus >

Hankkeiden ja koulujen verkkosivuja,
materiaaleja ja videoita, perusopetus >

Valtionavustukset >

Artikkeleita, tutkimuksia ja selvityksiä >

Kansallinen kaksikielisen opetuksen
verkosto Kaksari >

Language policy, kielenkäytön
perusteet >

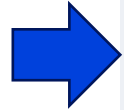
Jaa

Kaksikielisessä opetuksessa opiskellaan eri oppiaineiden sisältöjä jollain muulla kielellä kuin koulun opetuskielellä. Erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan myös antaa pääosin tai kokonaan muulla kielellä. Kaksikielistä opetusta voidaan toteuttaa myös varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Kaksikielinen opetus oph.fi-sivuilla

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kaksikielinen-opetus>

Tällä sivulla	
Mitä on kaksikielinen opetus perusopetuksessa?	>
Kaksikielisen opetuksen eri lajit	>
Määräys kielikyly- tai kohdekielen hallinnan osoittamisesta	>
Arviointi kaksikielisessä opetuksessa	>
Koulut ja päiväkodit, kielikyly- ja kaksikielinen opetus	>
Koulut, englanninkielinen opetus jne.	>
Materiaaleja, varhaiskasvatus ja esiopetus	>
Hankkeiden ja koulujen verkkosivuja, materiaaleja ja videoita, perusopetus	>
Valtionavustukset	>
Artikkeleita, tutkimuksia ja selvityksiä	>
Kansallinen kaksikielisen opetuksen verkosto Kaksari	>
Language policy, kielenkäytön perusteet	>

Jaa

Kaksikielisessä opetuksessa opiskellaan eri oppiaineiden sisältöjä jollain muulla kielellä kuin koulun opetuskielellä. Erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan myös antaa pääosin tai kokonaan muulla kielellä. Kaksikielistä opetusta voidaan toteuttaa myös varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

- Arviointi kaksikielisessä opetuksessa
 - ”Kaksikielisessä opetuksessa oppilaan opiskeleman kohde- tai kielikylypykielen osaaminen arvioidaan 6. vuosiluokan lukuvuosiarviointinnissa vieraiden kielten tai toisen kotimaisen kielen A-oppimäärän tavoitteiden ja kriteerien mukaan.

Hakemuksen laatiminen

Kaksikielisen opetuksen kielet, ePerusteet luku 11

- Koulun opetuskieli on suomi tai ruotsi ja joissakin tapauksissa saame, romani tai viittomakieli.
- Opetuksessa voidaan perusopetuslain mukaan käyttää koulun varsinaisen opetuskielen lisäksi **myös muuta kieltä**, jos arvioidaan, että se ei vaaranna oppilaiden mahdollisuutta seurata opetusta.
 - voidaan käyttää myös muuta kieltä
 - kielikylpykieli: ruotsi, suomi, saame, viittomakieli, romani
 - kohdekieli: jokin vieras kieli (esim. englanti, espanja, ranska, saksa, venäjä, viro)
- Erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kielellä.
 - Vieraskielinen opetus? Muunkielinen opetus?
 - Koulut, englannin-, ranskan- tai saksankielinen opetus

Kielen asemaan liittyvät
termit
hallinnossamme -sanasto
(Kotus)

Kotikieli? Oma äidinkieli?
Työkieli? Kotoperäiset kielet?

Pohdittavaa, kun hankkeen toiminta edistää oppilaiden ruotsin, finskan tai saamen osaamista

- luvun 11 kuvaus kielikylpyopetukselle hyvin rajattu
 - hankkeissa kehitetty toimintaa väljempään toteutukseen
- kyseessä aina kielikylpyopetus, kun kielenä ruotsi, suomi tai saame eikä kielirikasteinen opetus

Hakemuksen laatiminen, toiminnan kuvaus

Kaksikielisen opetuksen lajit, ePerusteet luku 11

1. Laajamittainen kaksikielinen opetus

- Kotimaisten kielten varhainen täydellinen kielikylpy
 - osa opetuksesta järjestetään koulun varsinaisella opetuskielellä ja osa toisella kotimaisella kielellä tai saamen kielellä
- Muu laajamittainen kaksikielinen opetus

2. Suppeampi kaksikielinen opetus

- Kielirikasteinen opetus

3. ”Joskus kaksikielistä opetusta toteutetaan muilla kuin kotimaisilla kielillä kielikylvyn tapaan.”

4. ”Mahdolliset kestoaltaan lyhyemmät kielikylvyohjelmat”

Rajaukset avustuksen käyttöön, hankkeet 2025

Tutustu huolella haun tietoihin ja päätöstekstiin

Haun tiedot: avustusta ei voi käyttää	Päätösteksti: avustusta ei voida myöntää seuraaviin toimenpiteisiin	➤ voi seurata vaatimus palauttaa avustusta, jos
• hakijan perustoiminnan rahoittamiseen (esim. oppikirjat) • sellaiseen toimintaan, johon hakija saa muuta valtionavustusta (esim. kerhotoiminta) • kielisuihkutoimintaan	• A2-kielen valintojen lisäämiseen • oppilaan oman äidinkielen opetukseen • suomi toisena kielenä –opetukseen • paikallisen opetussuunnitelman laatimiseen • soveltuvuuskokeiden laatimiseen • oppimisen tukea antavan henkilöstön palkkoihin • yliopiston tutkimus- tai opetushenkilöstön palkkoihin • kaksikielisen opetuksen ja opetusharjoittelun käynnistämiseksi • työhuoneen käytöstä aiheutuviin vuokratuluihin.	• loppuselvityksessä kuvattu toiminta tai hankinnat eivät vastaa haun tiedoissa tai päätöksessä kuvattuja rajoituksia

Hankehakemuksen yhteystiedot ja henkilövaihdokset

- valtionavustusjärjestelmässä voi käydä itse muokkaamassa yhteystietoja
- tärkeää olla ajan tasalla
- Opetushallitus ottaa yhteyttä järjestelmän kautta eri asioissa

Kun avustusta on jäämässä jäljelle tai aika ei riitä

- Ota yhteyttä, avustuksen palauttaminen on huonoin vaihtoehto
- Muutoshakemus
 - tehdään valtionavustusjärjestelmässä
 - hanke- ja taloussuunnitelman muutokset
 - tulee noudattaa haun tietoja, avustuksen käyttötarkoituksia ja päätöksessä kerrottuja rajoituksia
 - lisääajan hakeminen, enintään 6 kk alkuun, voi olla enemmänkin
 - tarkat perustelut
- Vastuuvalmistelija: Annamari Kajasto

Loppuselvitys

- avustuksen käyttöaika on vähintään puolitoista vuotta eli myöntämisaikankohdasta seuraavan vuoden loppuun
- loppuselvitys tulee tehdä hankkeen päättymisaikankohdasta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä
- jos on myönnetty lisää aikaa, loppuselvitys tulee tehdä viimeistään kaksi kuukautta lisäajan päättymisen jälkeen
- loppuselvityksen palauttamisen ajankohdasta voi saada lisää aikaa
- vastuuvastuuvalmistelijalla on tarkastettava loppuselvityksen
 - taloustarkastukseen
- loppuselvitykseen ja taloustarkastukseen voidaan pyytää lisäselvityksiä valtionavustusjärjestelmän kautta

Päätösteksti

Tuotettavat oppimateriaalit ja muut tuotokset tulee julkaista avoimesti ja maksutta saataville Avointen oppimateriaalien kirjastossa (aoe.fi) tai muussa avoimessa verkkosivustossa.

Jotta tuotokset voidaan julkaista Kaksikielisen opetuksen verkkosivustolla

Tällä sivulla

- Mitä on kaksikielinen opetus perusopetuksessa? >
- Kaksikielisen opetuksen eri lajit >
- Määräys kielikylpy- tai kohdekielen hallinnan osoittamisesta >
- Arviointi kaksikielisessä opetuksessa >
- Koulut ja päiväkodit, kielikylpy- ja kaksikielinen opetus >
- Koulut, englanninkielinen opetus jne. >
- Materiaaleja, varhaiskasvatus ja esiopetus >
- Hankkeiden ja koulujen verkkosivuja, materiaaleja ja videoita, perusopetus >
- Valtionavustukset >
- Artikkeleita, tutkimuksia ja selvityksiä >
- Kansallinen kaksikielisen opetuksen verkosto Kaksari >
- Language policy, kielenkäytön perusteet >

Jaa

Kaksikielisessä opetuksessa opiskellaan eri oppiaineiden sisältöjä jollain muulla kielellä kuin koulun opetuskielellä. Erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan myös antaa pääosin tai kokonaan muulla kielellä. Kaksikielistä opetusta voidaan toteuttaa myös varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Kotoperäiset kielet

Irja Seilola, OPH

- Romanikielen elvytysohjelma vuonna 2023
- Karjalan kielen elvytysohjelma julkaistaan 24.9.2025
- Suomen ruotsalaisen viittomakielen elvytysohjelma vuonna 24.9.2025
- Saamen kielen etäyhteyksiä hyödyntävä opetushanke jatkuu ja pohditaan, miten saadaan pysyväksi toiminnaksi tulevaisuudessa.
- Kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin sihteeristö on aloittanut 1.9.2025 työnsä oikeusministeriössä.

OPH:n etäkahvit hanketoimijoille

Ajankohtaisia asioita Helsinki oppii kielillä – hankkeesta ja Kaksari-verkostolta

23.9.2025

Projektipäällikkö Liisa Manninen,

Helsinki oppii kielillä & Helsinki oppii ruotsia

liisa.k.manninen@hel.fi

Helsinki

Hyviä käytänteitä hanketyössä -vinkkejä Helsingin hankkeista

Alkuun pääsemiseksi:

1. Selvitä hankkeen rajaukset tarkasti. Lue rahoituspäätös huolella.
2. Hankehakemus = suunnitelma, ”toivelista” vrt. Myönteinen rahoituspäätös = toteutus (realiteetit)
- Mikäli suunniteltua on vaikeaa toteuttaa, alkuvaiheessa on hyvä päivittää, karsia ja tehdä vielä rohkeasti suunnanmuutoksia (ota tarvittaessa yhteys rahoittajaan).
3. Hankkeissa on usein vaihtuvuutta. Pidä huolta, että rahoittajalla on ajantasaiset yhteystiedot ja pyydä raportointilinkki ajoissa.
4. Pidä huolta hankkeen talouden ja tavoitteiden seurannasta. Jos mahdollista, pohdi millaisin keinoin arvioimme/mittaamme onnistumista. Konkreettiset tavoitteet ja niiden sanoituksen pohtiminen auttavat arvioimaan onnistumista:
5. Vaihda ajatuksia ja kysy tarvittaessa apua muilta hanketoimijoilta ja Opetushallituksesta. Tässä kehittämiskokonaisuudessa voit olla kunnassa yksin, mutta onneksi on muitakin saman aiheen ympärillä toimivia. Verkosto on apuna!

Hyviä käytänteitä hanketyössä -vinkkejä Helsingin hankkeista

Konkareille:

1. Mitä pidemmälle kehittämistyössä (ajallisesti) mennään, sitä tärkeämpää on pitää yllä mielenkiintoa ja sitouttaa johtavassa asemassa olevia. Johtajat usein arvostavat hanketyötä ja heillä on hyvä yleisnäkemyks suunnista, mutta ennakkovalmisteluun, hanketyön juurruttamiseen ja pitkän aikavälin työhön sitouttaminen on hankalaa.
2. Hankkeen vaikuttavuuden ja riskitekijöiden arviointi keskeisiä
3. Vakiintuneiden toimintatapojen rinnalle uusia ideoita, uudelleen innostumista ja eri näkökulmien/toimijoiden kokoaminen yhteen
4. Hankkeen päättely: tiedonsiirto, nimetyt vastuut ja henkilöt, sopivat ja helposti löydettävissä olevat paikat hankkeessa tuotettujen tietojen, materiaalien ym. Osalta
5. Muista myös tehdä näkyväksi ja juhlistaa onnistumisia hankkeen kaikissa vaiheissa (alussa, keskivaiheilla, lopuksi). Esim. kaupunkitasoisella selvityksellä saatiin kartoitettua kielivalintoja, kehitettyä tarpeellista materiaalia jne. Hankkeen päätöstilaisuus voi olla paneelikeskustelu tai muu vastaava, jossa hankkeen teemaa viedään pidemmälle.

Kaksari-verkoston koordinaattoritapaaminen

Tervetuloa Kaksari-verkoston koordinaattoreiden lähitapaamiseen Tampereelle **torstaina 13.11. klo 8–15** (max. 2-3 hlö/hanke)

Paikka: Pääkirjasto Metso (osoite Pirkankatu 2), kokoustila Kuusi.

Aamukahvia, teetä ja pientä suolaista tarjolla klo 8.15 alkaen, ohjelma alkaa klo 9.00.

Ohjelma:

9-10.30 Tampereen tervetuliaissanat ja hanketyön esittelyä

10.30-11.30 Lounastauko, Ståhlberg Näsilinnankatu

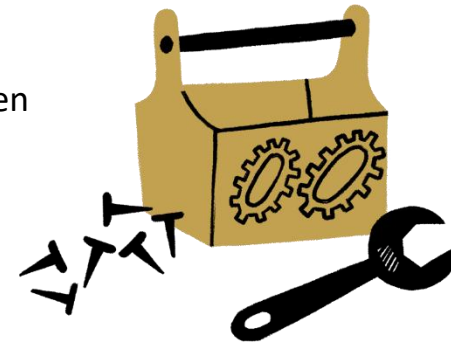
11.30-12.30 Alustus ja yhteistä työskentelyä hanketyöhön liittyen

12.30-13.15 OPH:n puheenvuoro, ryhmäkohtaiset tukimuodot ja opetuskielen tukiopetus kaksikielisen opetuksen näkökulmasta

13.15-13.30 Tauko ja kahvitarjoilu

13.30-14.45 Korkeakouluyhteistyö

14.50 Loppusanat ja yhteenvetoa päivästä

TARKEMPI OHJELMA JA ILMOITTAUTUMINEN TULOSSA PIAN! Laitathan päivämäärän jo ylös ☺

Muuta ajankohtaista Opetushallituksessa

Koulutusta avuksi mm. oppimisen ja koulunkäynnin tukeen ja arviointiin

- [Kieltenopettajien koulutukset syksyllä 2025](#), tarkempi tieto ilmoittautumisesta syyskuun loppuun mennessä
 - **Webinaari 1 ma 27.10.2025 klo 15.00-16.15** Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt eriyttämisen näkökulmasta. Webinaari on kaksikielinen ja tarkoitettu suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen opettajille. [Linkki ilmoittautumiseen](#)
 - **Webinaari 2 to 20.11.2025 klo 15.00-16.15** B1-ruotsin ja B1-finskan päivitetyt opetussuunnitelman perusteet, oppilaiden kielitaidon arviointi kehittyvän kielitaidon asteikon ja maamerkkien avulla. Webinaari on kaksikielinen ja tarkoitettu B1-ruotsin ja B1-finskan opettajille. [Linkki ilmoittautumiseen](#)
 - **Webinaari 3, ke 10.12.2025 klo 15.00-16.15** Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen osana B1-ruotsin opetusta. [Linkki ilmoittautumiseen](#)
- [Apua arviointiin! Muutokset lukuun 6, oppimisen ja koulunkäynnin tuki](#)
 - Mitä vaikutuksia 1.8.2025 voimaan astuneella oppimisen ja koulunkäynnin tuella on oppilaan oppimisen, osaamisen ja työskentelyn arviointiin. Kaikissa webinaareissa on sama sisältö.
 - Ke 29.10.2025 klo 15-16 ([ilmoittaudu täällä](#)), suomenkielinen
 - Ke 5.11.2025 klo 15-16 ([lisätietoa täällä](#)), ruotsinkielinen
 - To 13.11.2025 klo 15-16 ([ilmoittaudu täällä](#)), suomenkielinen

**Kysymyksiä,
keskustelua, toiveita**

The background features abstract, flowing shapes in vibrant green and blue. A large green shape curves from the top right towards the center, while a blue shape curves from the bottom left towards the center, creating a sense of movement and depth.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos!
Hyvää alkanutta syksyä!
Tack!
Trevlig fortsättning på hösten!

[annamari.kajasto\(at\)oph.fi](mailto:annamari.kajasto@oph.fi)

[perusopetus\(at\)oph.fi](mailto:perusopetus@oph.fi)

[Varhaiskasvatus\(at\)oph.fi](mailto:Varhaiskasvatus@oph.fi)

Svenskspråkig utbildning

[yvonne.nummela\(at\)oph.fi](mailto:yvonne.nummela@oph.fi)

[Utbildning\(at\)oph.fi](mailto:Utbildning@oph.fi)

